क्रमांक ९८

९८

माहिकावतीची बखर

माहिकावतीची
बखर

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.
—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—
ग्रंथ क्रमांक बद्द (२५)
ग्रंथ नाम माहिकावतीची बखर
विषय म० गद्य

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

हिरा हरी भंडारी शेषे उर्फ शेषवंशी
वसई
यांची बखर

सदाशिव [illegible] यांनी लिहविली

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

कायस्थप्रभुः = कायस्थश्चासौ प्रभुश्च

पातेणा प्रभु = प्रत्येनाः प्रभुः (प्रत्येनस् = शिपाई)

तद्यथा राजानमायान्त मुग्राः प्रत्येनसः सूतग्रामण्योऽन्नैः पानैरावसथैः प्रतिकल्पन्तेऽयमायात्ययमागच्छतीति

(बृहदारण्यकोपनिषद्, तृतीयं ब्राह्मणं, ३७)

पाठारे प्रभु = प्रतीहारः प्रभुः (प्रतीहारः द्वारपालः)

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(3)

(२३) सूत्राध्यक्ष = सुतार (श्रेष्ठस्थ स्थपति)

(२२) प्रभुदेसाई, तेरे (थेरे = स्थविर) देसाई व सरदेसाई

(२१) कोष्ठागारिक = कोठारी

(२०) स्थानीय = ठाणा provincial capital

(१९) महामात्र = महातरा = म्हातरा, म्हातला, म्हात्रे

(१) महाराष्ट्रीय शब्दाआढून जुना शब्द

(२) नागव = निगम a town among many villages —
निगांव = नागाव — नागावी = निगमिक

(३) ग्राम collection of huts —

(४) अंधवन = अंधाणे, अंधोणे
[illegible]वन = [illegible]
जेतवन = जेताणे

(५) गोपालक = गोपालक = गोआळ = गोवळी who are even now milksellers
[illegible]

(६) क्षेत्र [illegible] = खेटक [illegible]

(७) भाटक [illegible] = भाडे[illegible]

(८) [illegible]चक्र

(९) उपराजन् = [illegible]राव

(१०) भोजक headman = भोज्या

(११) भांडागारिक Treasurer भांडारी
भांडाहारक = liquor-carrier

(१२) वीथि = पेठ (रस्ता) street of [illegible]
व = प
पुरपति = पुरोइ = पुरो, पुरोब = परब

(१३) पुरवह, पुरवाह = पुरो the chief of a town

(१४) देशपति + ळ (स्वार्थे) = देसोइ + ळ = देसोळ = देसळा

(१५) सात्रिन् = छत्रे, छत्री = राजाध्यक्ष

(१६) वैदेहक = वैद = वैद्य (राजवैदेहक King's tradeagent)

(१७) मंत्रिन् = मंत्री.

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

श्री गणेशायनमः ॥ श्री सरस्वत्यैनमः ॥ श्री गुरुभ्योनमः ॥ श्री कुळ
देवतायनमः ॥ ॥ अथ पूर्वपरंपरा वंशउत्पत्ती वर्णावर्ण व्याख्या
श्लोक ॥ उमायांगजकर्णवक्त्रं गणेशं ॥ भुजाके कणं शोभितं ज्ञानरूपं
गळाहारमुक्ताफळं शोभियंतं ॥ नमो ज्ञानरूपं गणेशं नमस्ते ॥ १ ॥
गणेशैकदंतं शुभं सर्वकार्यं ॥ स्मरेसन्मुखं ज्ञानदं सर्वसिद्धि ॥ मनं
चिंतितं कार्यसिद्धिं भवंति ॥ नमो बुद्धीकांतं गणेशं नमस्ते ॥ २ ॥ ओवी ॥
ऐसा नमिला गणेश ॥ जो नानाशृंगारें शोभला विघ्नेश ॥ अळंकार
भूषणे चतुर्दश ॥ नमिला भावें ॥ ३ ॥ जयावेळ अगम्यमहिमान ॥ चतुर्दश
विद्या जयापासोन ॥ सर्वसिद्धि जयाचि स्मरण ॥ तो गजवदन वंदिला म्या ॥ ४
वाळकास्थिती जेयाची ॥ सर्वस्वें सत्तातयाची ॥ तेमूर्तिहि ळापूर्ण आमची ॥
अमृतकळा ॥ ५ ॥ तेहे शारदा निधान ॥ जियेचा पिता चतुरानन ॥ तेवंदमा
या आद्य करोन ॥ तयेसि शरण अनन्यभावें ॥ ६ ॥ श्रीगुरु वोळला हपा
पणी ॥ ज्याण्हे सर्वास सत्ता आंदणी ॥ तयासि शरणागत अन्यान्नी ॥ लोळ
न चरणी श्रीगुरुचे ॥ ७ ॥ श्लोक ॥ गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु गुरुर्देव महेश्वरः ॥
गुरुरेक परब्रह्म तस्मै श्री गुरवे नमः ॥ १ ॥ अज्ञान तिमिरांधस्य ज्ञानांजन
शलाकया ॥ चक्षुरुन्मिलितं येन तस्मै श्री गुरवे नमः ॥ २ ॥ ओवी ॥ अज्ञा
न तिमिर दवडले ॥ ज्ञानकृतिने पावले ॥ वाचे विलासि स्फुरलें ॥ वाग्देव
ता आनंद ॥ १ ॥ जैसे आरिमेघवर्षती ॥ उल्हासें दाटलि क्षिती ॥ हर्षि
त जळचरें पावती ॥ आनंदे स्वभावतिस्थावर इत्यादी ॥ २ ॥ चारशब्दें सिं
धू उन्मळे ॥ लहरि शब्द उमाळे ॥ तेसि वाग्देवता आपुलिया बळें ॥ उत्प
ति प्रळय बोलतसे ॥ ३ ॥ मुख्य विद्यासवक्ता ॥ पूर्वपरंपरा साकल्यता
बोलिला जो भगवान दत्त चित्ता ॥ आईकाल पण ॥ ४ ॥ ऋषिवाक्य उत्तम जा
ण ॥ जें आईकतां निवति श्रवण ॥ भविष्योत्तर पुराणि कथन ॥ वंशउत्पत्ती
संपुर्ण सांगितलि जये ॥ ५ ॥ तेहे कथा पवित्र ॥ सोयाद्रिखंडिचा तर्क ॥ प्राह
तव्याख्यान समग्र ॥ बोलिजहे ॥ ६ ॥ ब्रह्मोत्तरखंडिची कथा ॥ यग्रंथिआ
णिली समंता ॥ नारदोक्ति तहि साकल्यता ॥ सांगितली जये ॥ ७ ॥ दशा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

वतारकथासुरस॥ ऐकतांहरतिमहादोष॥ सायुज्यमुक्तिपदत्यास
जेश्रवणजालिया॥ ८॥ दशावतारउत्पन्नता॥ समुळसांगतोंआंता॥
जेणेंआनंदसर्वांश्रोतियाचित्ता॥ ऐकाविवदोक्ती॥ ९॥ श्लोक॥ मछापासु
नन्यारितेनरहरिपर्यंतजालेहती॥ त्रेतिवामनपरशरामतिसराश्री
रामश्रीनाथपती॥ ऐसेहेअवतारसातमगतोद्वापारिचाआठवा॥ श्री
कृष्णकलिबोध्यवर्ततअसेकल्किपुढेदाहावा॥ १॥ वोवी॥ हेदाहा
अवतार॥ अवतरलेब्रह्मतेजाकार॥ उत्पतिपाळकसंहार॥ स्वयेंसा
कारआकारलें॥ १०॥ जेंनिर्गुणगुणासिआलें॥ स्वयेंब्रह्मप्रकाश
लें॥ विश्वव्यापुनिनिराळें॥ स्वयेंखेळेस्वस्वरूप॥ ११॥ जेंअगम्यअ
गोचर॥ कवणजाणेत्याचापार॥ म्हणोनिसाष्टांगनमस्कार॥ करितों
देवादिदेवा॥ १२॥ आतांप्रथमअवतारसंखचुतिउदरीं॥ मछज
न्मलाअवधारीं॥ चैत्रशुद्धगुरुवारीं॥ जन्मजाला॥ १३॥ पितापुष्प
राज॥ हर्षितजालासहज॥ धन्यअवतारसोहंबिज॥ प्रकाशलेआला
उदरी॥ १४॥ पूर्वपुण्यसामर्थता॥ आणिकपाळवाअवस्था॥ लक्षणा
नयेणेंजालेंभगवंता॥ शंखासुरवधावया॥ १५॥ त्याउपरद्वितिय
अवतार॥ माताकर्णावतिसुंदर॥ पिताकाश्यपऋषिथोर॥ तपस्वि
सूर्यसहस्त्र॥ १६॥ जेष्ठशुद्ध[illegible]तियाभृगुवासर॥ तद्दिनीजन्मला
कुर्मावतार॥ दैत्यनिर्दाळिलामहाथोर॥ पाळकस्थितीअपरांपरदेवाची॥ १७
देवेंअवतरावेंपशुशरिरीं॥ पद्मावतिस्त्रियाउदरीं॥ भक्ताकारणेंश्रीहरी
तृतियेअवतार॥ १८॥ वराहरूपेंभगवंत॥ अवतरलाश्रीहरिसाक्षात
वैशाखशुद्धतृतियातिथ॥ जन्मकाळवराहरूपीं॥ १९॥ चतुर्थअवता
रनृसिंह॥ अवतरलाचतुर्दशीशुद्धवैशाखमासप्रसिद्ध॥ माताचंद्रा
यणिशुद्ध॥ यापरिनृसिंहजन्मला॥ २०॥ भक्तप्रल्हादराखिला॥ दैत्य
हिरण्याक्षनिर्दाळिला॥ सायुज्याकारणें॥ २१॥ पांचवाअवतारवामन
साक्षांतअवतरलानारायण॥ शुद्धद्वादशीश्रावण॥ तद्दिनीअव
तरले॥ २२॥ माताअदितीसुंदरी॥ पिताकश्यपऋषिअवधारी॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

वामनेबळी घातलापाताळी ।। महीरक्षिली ।। २३ ।। ऐसाहावामनअवता
र ।। साक्षांतब्रह्मसाकार ।। ब्रह्मचर्यविदास्वर ।। निपुणसर्वस्वी ।। २४ ।। वैशा
खशुद्धतृतिया ।। परशरामजन्मलाक्षत्रिनिर्दाळावया ।। मातारेणुकागुणा
लया ।। पिताजमदाग्नि ।। २५ ।। सावाअवतारपरशराम ।। जोसाक्षांतपरब्र
ह्म ।। अवतरलानारायण ।। धर्मरक्षावया ।। २६ ।। सातवाअवतारश्रीराम
माताकौशल्यानिधान ।। तयाउदरिंब्रह्मपूर्ण ।। स्वयेंआपणअवतरले २७
दशरथाआनंदजाला ।। श्रीरामपाहेवेळोवेळा ।। लावण्यरूपसांवळा ।।
अनुपम्यसाजिरा ।। २८ ।। चैत्रशुद्धनवमी ।। अलक्षरूपजयाचेंअवतरले
मेदिनी ।। देखोनसंतोषसर्वीचियामनीं ।। श्रीरामपरमनिधान ।। २९ ।। लाव
ण्यरूपाविमुस ।। कळेबापाकाराजस ।। उपमानयदेतातयास ।। श्रीरा
मह्रदयांसदृढधरावा ।। ३० ।। आठवाअवतारश्रीकृष्ण ।। देवकिउद
रिजन्मलाजाण ।। श्रावणवद्यअष्टमिबुधदिन ।। अवतारआठवाजा
ला ।। ३१ ।। वसुदेवपितादेवाचा ।। रक्षणारतेदेवनंदाचा ।। ठावनाहि
मायबापाचा ।। अकुळिसदाश्रीकृष्ण ।। ३२ ।। तयासिकुळनागोत्र ।। शा
खानाप्रवर ।। स्वयंसाक्षांतब्रह्मसाकार ।। देवादिदेव ।। ३३ ।। तयाचेंविंदा
नसांगतां ।। विसरजाईलकथा ।। लपानतयाचेचरणीमाथा ।। ठेविला
भावें ।। ३४ ।। जोसाक्षांतब्रह्मसदोदित ।। आठवाअवतारश्रीकृष्णनाथ
तयाचेचरणाविनमजआर्त ।। ददेपुनीकरेनाम ।। ३५ ।। नवमअव
तारबोधरूप ।। माघशुद्धनवमीजन्मातिथ ।। मातालिळावतिआद्यवंत
पितात्यासत्रस्थी ।। ३६ ।। बोधरूपिनारायण ।। स्वयेंअवतरलाआपण
जोसाक्षांतपरब्रह्म ।। युगप्रमाणविंदाणकेले ।। ३७ ।। ऐसेहेअवतारजा
ले ।। तेसमुळसांगितले ।। सविस्तारिबोलिले ।। अनवयुक्त ।। ३८ ।। पु
ढेकल्कीदाहावा ।। अवतारघेणलागेलदेवा ।। तयाचाजन्मबरवा ।। त्या
णेनिवाउकरावापापपुण्याचा ।। ३९ ।। तेकथाअद्यपिविलंब ।। भवि
ष्यकाथलेंव्यासेंप्रतिबिंब ।। तेसांगतांग्रंथिपाल्हाळप्रसिद्ध ।। आने
कसंमतिबोलिलेंआहेत ।। ४० ।। नानाशास्त्रेंवेवादती ।। पुराणसंमतिविस

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai

(४)

ती॥ त्यासवकापुण्यमूर्ती॥ ग्रंथरचनाकेलिअसे॥४१॥ प्रथमऋषिपा
र्वतिमुनी॥ तेथोनिउत्पत्तिऋषिळागुनी॥ तयापासोनईशानजयोम
हाज्ञानी॥ जन्मलाजाणा॥४२॥ ईशानजयाचामहाऋषी॥ उत्पती
जालितयासी॥ तयापासावअंबऋषी॥ जोसृष्टिमाजिसमर्थ ४२
अंबरुषिपासोनी॥ जन्मलाकश्यपमहामुनी॥ जोसर्वज्ञअपरो
क्षज्ञानी॥ रचनामेदिनीजयाची॥४३॥ त्यापासोनजन्मसर्वांसी॥ पु
राणिप्रसिद्धबोलिलेरुषी॥ तेराराणियांजयासी॥ तयांपासोनउ
त्पन्नताजाली॥४४॥ त्याराणियांकवणकवण॥ श्रोतेऐकाचित्तदे
उन॥ भविष्योत्तरिंनिरोपण॥ उत्पतीसमुळसांगितली॥४५॥
आदिती १ दिती २ कद्रु ३ वेनता ४ सुकाळिका ५ सामप्रभा६
रुपप्रभा ७ कुंडळिका ८ ब्रह्मदंशा ९ अंजनी १० पद्मावती ११
कनकप्रभा १२ दक्षळिका १३ लसिया राणियांत्रयोदश॥ आदि
तीपासोनिउत्पत्तिदेवांस॥ तेतिसकोटियगणनातयांस॥ जालिप्रत्यक्ष ४६
दीतिपासोनिदैत्यजाले॥ मबळाढ्यबोलिले॥ दैत्यवंशिप्रवर्तले॥
सृष्टिमाजी॥४७॥ कद्रुचेनागकुळ॥ शेषवंशप्रबळ॥ कद्रुपासोनि
सकळ॥ उत्पतितयांसी॥४८॥ वेनतेउदरिउत्पन्न॥ अरुणगरुडदो
घेजण॥ पक्षीकुळिचेभुषण॥ महाबळाढ्यपे॥४९॥ आतांसुतळिका
प्रसुतजालिअष्टलोका॥ उत्पतीतियचिआईका॥ प्रत्यक्षबोलिली॥५०
सोमप्रभेचेनवग्रह॥ दिशाचक्रिजयांचाठाव॥ सृष्टिक्रमचालवितीप्र
त्यक्ष॥ जेसांगितले॥५१॥ रुपप्रभाप्रशावली॥ तेथोनवंशउत्पतीजा
ली॥ सुर्यवंशोमवेसावळी॥ तियेपासोनत्पणतीपे॥५२॥ आणिब्रह्मदं
जाप्रशावली॥ वल्लीवृक्षउत्पतिजाली॥ अठराभारगणतिआली॥ नाउमा
उजाग्रकरानी॥५३॥ आतांकुंडळणिकाजाणा॥ प्रशावलीसाटिसहस्रग
णा॥ अठ्यासिसहस्रऋषिआद्यकरोन॥ उत्पन्नताजाली॥५४॥ आ
णितकंजनी॥ प्रशावलीमधांतनक्षणी॥ घनद्रोणपवनपागुळलागोनी
जन्मजाला॥५५॥ त्यारिमघतयेउदरी॥ जन्मलेचराचरी॥ सृष्टि

पाळक अवधारी ॥ आरिमेघ ॥ ५६ ॥ प्रळयि आरि वरुषती ॥ मग
रसातळा जाईल क्षिती ॥ भविष्य बोलिले पुणती ॥ त्याहि अनेक ५७
आतां कनकप्रभा ॥ प्रश्नुत जालि कोलगबगा ॥ साठिसंवत्सर नारदा
प्रश्नावलि नेहे ॥ ५८ ॥ आतां असुरदळणी ॥ प्रश्नावलि अमित्यवस्तुनि
दानी ॥ मुक्ताफळें हिरेमाणिकें पुष्पराज पाषाणभेदिनी ॥ तीयेपासोनि जा
ली ॥ ५९ ॥ ऐसि हे उत्पति समुळ ॥ सांगितली निर्मळ ॥ निवाडा केला केव
ळ ॥ निपुणत्वें ॥ ६० ॥ हे कथा महापवित्र ॥ जेथ सांगितलें उत्पति चरित्र
लाघवि साक्षांत परमेश्वर ॥ यकापासोनि अनेक ॥ ६१ ॥ रत्नासमु
ळ सांगितली ॥ तत्राहत्ति बोलिली ॥ अर्थ सर्वो लिसा केली ॥ प्रस्फुट
आहे ॥ ६२ ॥ शोयाद्रिरत्नं उच्चं मत ॥ आख्यान केलें प्राकृत ॥ तरि हे पर
उपकारार्थ ॥ बोलिलों जहे ॥ ६३ ॥ ब्रह्मोत्तर खंडि निवाडा केला ॥ तो
हि साक्षसि बोलिला ॥ हा ग्रंथ विख्यात रचिला ॥ युगायुगी राहावा ६४
पंढरियुगे अठावीस ॥ पुराणि समजतये स ॥ तैसे रत्नस्त्र रुसुरस ॥
युगायुगा ठाई राहिल ॥ ६५ ॥ जेथ निवाडा सर्व केला ॥ उत्पती सर्व बो
लिला ॥ ऐकाश्रोते चित्तयुक्त ॥ युक्तार्थ सत्यमेव ॥ ६६ ॥ एकतां निव
ति सर्वदोषं ॥ श्रवण ॥ हरति दोष महादारुण ॥ पुराणिचें निरोपण ॥
भविष्यार्थ कथिला ॥ ६७ ॥ वक्ता भगवान् श्रीदत्त ॥ समत बोलिले व्या
ख्याकें ॥ कथा महापवित्र ॥ उत्पति सर्वांची ॥ ६८ ॥ ॥ इति श्री ब्र
ह्मोत्तरखंडे भविष्योत्तरपुराणे भगवान्दत्तसंवादे उत्पति अव
तारनिवेदन नाम प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

श्रीगणेशायनमः॥ॐनमोजिविनायका॥सर्वसिद्धीच्यानायका॥
ज्ञानबोधाविश्वव्यापका॥कविमयंकावेदमूर्ती॥१॥वाळवास्थिति
अगम्यसर्वादी॥स्वयेंसर्वश्रीएकपमांदी॥इच्छारतितभक्तस्वदीं॥क
ळासिद्धीअर्पिसी॥२॥धरोनिहाचिविश्वास॥ग्रंथआरंभितोसाव
कास॥जेणेपावनसूर्यसोमवंश॥तेकथारसरसवदविदेवा॥३॥व
व्यासेंकथिलेंभारत॥जेंयुगांतरिचाललेंसत्य॥तेसेंचवाल्मीककृ
त्य॥कथापवित्रबोलिलाजो॥४॥श्रीरामसूर्यवंशीउत्पन्न॥वा
ल्मीकरुषिवदलाआपण॥तेसेंहिभविष्योत्तरपुराण॥ऋषिवाक्य
अव्यासिसहस्रऋषेश्वर॥नानामतिंविस्तारलेंकल्पतरुवर॥जेसर्व
तपमेवसागर॥तयांस्वामीथिहूरकायवर्णपुढु॥तयांविनावेंसांग
तां॥विस्तारजाईलकथा॥नितयांचेचरणींमाथा॥ठेवोनिविन
वितों॥७॥स्वामीतयासिनारण॥नमिळतयांतिलचतुर्विसजण॥
तेकवणकवणमुख्यतेसंपूर्णसांगतों॥८॥ ॥ब्रह्मद१अत्रि२
वशिष्ट३शुक४कण्व५पाराशर६विश्वामित्र७भारद्वाज८
कपिल९शौनक१०याज्ञवल्क्य११जमदाग्न१२गौतम१३मुद्ग
ल१४व्यास१५लोमस१६अगस्ति१७कौशिक१८वत्स१९पौलस्ति२०
मकण२१दुर्वास२२नारद२३कश्यप२४मुख्यत्विंनामांकित॥सां
गितलेजेऋषिप्रतापवंत॥जेवाक्कष्टसृष्टिमाजिसमर्थ॥विस्तारसर्व
श्री॥९॥जयांचाआधारसर्वांसी॥धर्मस्थापनाजयांपासी॥त्यांच्या
उत्पन्नतेसी॥निंदीऐसाकवणअसे॥१०॥ज्यांचीस्थापितकर्मे॥तीचाल
तिशुद्धनेम॥तीकवणऐसींभविष्योत्तरपुराणे॥साकल्यआहेत॥११
त्यातिलहाएकआध्याय॥जेथेसांगितलासूर्यवंशसोमवंशसमुदाय॥
क्षत्रिपवित्रऋषिअनुभववर्य॥भविष्यार्थबोलतां॥१२॥हेतात्रेता
द्वापारकली॥एकाकिएकचालली॥परिऋषिवाक्येराहिली॥युगायु
गामाई॥१३॥प्रथमवर्णब्राह्मण॥जोसर्वशास्त्रींनिपुण॥तयासिहा
विजवगुण॥प्रतिग्रहकारयत॥१४॥ऋग्यजुसामअथर्वण॥ऋ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

ग्वेदा अष्टभेद जाण ॥ शाहासि भेद यजुर्वेदाला गान ॥ वेदिनिवाउ असे १५
त्यापरता क्षेत्रिवर्ण ॥ जो क्षेत्र धर्म दारुण ॥ मंत्रविद्या रुषिपासुन ॥ शिष्य
वर्ग म्हणोन पावले ॥ १६ ॥ ते क्षेत्रिक वण कवणापासुन ॥ सूर्य सोम दो घे
जण ॥ सोमवंशा उत्पती येथुन ॥ सांगतो आंता ॥ १७ ॥ ब्रह्मदेवापासोन
अत्रि जंन्मला ॥ तयापासोन सोम जाला ॥ तो वंशा वृद्धि पावला ॥ कवण
परी ॥ १८ ॥ चंद्रापासाव बुध ॥ १ ॥ बुधापासाव पुरुरवा २ पुरुरवा दक्ष ३
दक्ष पुष्कर द्विपी रहिवास ॥ जो क्षेत्रि महाराजस ॥ अजित सर्वासि सु
रस ॥ नांदत असे ॥ १९ ॥ तयासि कंन्यारत्न जालें ॥ आदिती नाम ठेवि
लें ॥ कोटि दिनकर तेज फांकलें ॥ महास्वरुपवंत ते ॥ २० ॥ ते दक्ष्याची
कंन्या आदिती ॥ उपवर जालें महासती ॥ अवतार ईश्वरिला आदिनमूर्ति
ते सा त्रिभुवनि नसे दुजा ॥ २१ ॥ मग ते दक्षराये ॥ पाहोनि सुमुर्त बर वा
बोलाविलें कश्यप देवा ॥ कंन्या अर्पिली त यासी ॥ २२ ॥ ते आदिती
आणि कश्यप ॥ दोघं शोभालि व भुवर्य ॥ लग्न लागलें मोहोछायें ॥
वेदमंत्री ॥ २३ ॥ मग तेथोन सूर्यवंश ॥ तो सांगतो सावकास ॥ ऋषि
वचन स्फुरस ॥ शास्त्रवाक्ये ॥ २४ ॥ आदितीपासाव सूर्य त्याचा मनु १
ईलु २ आकुति ३ नहुष ४ ययाति ५ पुरु ६ जनमेजय ७ महाभय ८
सयाति ९ हरीयाति १० सार्वभौम ११ महाभौम १२ अयुताचन १३
अक्रोध १४ रुचि १५ मतिनार १६ सुनोज १७ दुष्यंत १८ भरथ १९ मा
तासकाळि तयाचा अभिमन्यु २० आकुति २१ अगस्ति २२ अजामेळ २३
श्रावण २४ तो श्रावण पुण्यसिळ ॥ क्षेत्रधर्मि जो प्रबळ ॥ त्रिभुव
नि कीर्ति अचळ ॥ जो केवळ विष्णुभक्त ॥ २५ ॥ तयाचे अगणित माहिमा
न ॥ सर्व क्षेत्रि जयासि शरण ॥ तेथे सुर्याचि आंगवण ॥ पुरुसके ॥ २६
मंत्रविद्या संपुर्ण ॥ युद्धी महा दारुण ॥ पवाडे बंदिजन ॥ म्हणति ज्याचे २७
सूर्य जिंतिला क्षणन लगतां ॥ शरण म्हणोन रक्षिलें आदित्या ॥ मग सु
लक्षणा अर्पिली दुहिता ॥ श्रावणा लागी ॥ २८ ॥ तेथोनि सोमवंश आ
धार ॥ धरिला असे साचार ॥ परंपरा भविष्योत्तर ॥ सांगतसे २९

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

सोमदत्तु १ परीक्षिती २ भीमप्रदित्त ३ शांतन ४ विचित्रवीर्य ५ पं
डु ६ धनंजय ७ अर्जुन ॥ पांडवकथा अनुपम्य अनुपम्य वदला
ऋषिवर्य ॥ सोमवंशी नृपवर्य ॥ महाक्षेत्रि दारुण ॥ १ ॥ ज्यांसि कलि
काळ शरण ॥ जे क्षेत्रधर्मनिपुण ॥ ज्यांसि साह्य नारायण ॥ सर्वार्थि
ती छत ॥ २ ॥ बळाढ्य भीमासारिसा ॥ कवण पुरे तयाचे आयासा
मुशळ गदा अतुल्य बळवसा ॥ प्रचंड जीरु ॥ ३ ॥ तेसाच अर्जुन शुभ
ट ॥ जो क्षेत्रियामाजि मुगुट ॥ हनुमा ध्वज लंभिनी कट ॥ पणि जिंति
ला ॥ ४ ॥ जेण्हे अथांद्र दृष्टि वींधिलें चित्र ॥ शुभद्रा जिंतिली पवित्र ॥
अभिमन्य तयाचा कुमर ॥ त्याची परंपरा ॥ ५ ॥ जेनां दत्ति हस्तनापुरी
त्याची परंपरा चालिली अवधारी ॥ ते कथा सांगितली कुसरी ॥ भवि
ष्योत्तरपुराणी ॥ ६ ॥ [illegible] ॥ अभिमन्य १ परीक्षिती २ जंन्मजय ३
नरवाहन ४ वसुवस्यराज ५ अजानबाहु ६ सुबाहो ७ भीमसे
न ८ हृपाभानु ९ उर्ध्वबाह १० सोमद्र ११ परीक्षिती १२ साहादेव १३
मदन १४ कुमार १५ केदार १६ लक्षमण १७ द्रोण १८ धनंजय १९
अर्जुन २० विक्रम २१ मेघनाद २२ देवदत्त २३ श्रीविक्रम २४
श्रीविक्रमराजा कुशळ ॥ कवणे बांधिले तयासि सबळ ॥ क्षत्रियामाजि
प्रबळ ॥ सोमवंशीजो ॥ १ ॥ सदा द्वेते राजेन्द्र ॥ नेमधारि श्रीविक्रम
वरदिते पार्वाक त्रिलोचन ॥ व्रत नेम सदा चालवी ॥ २ ॥ सोमवंशा
सि व्रत सोमवार ॥ यज्ञोपवित निर्धार ॥ रुद्र गायित्री बिजाक्षर ॥ ज
पत्रिकाळी ॥ ३ ॥ स्नान संध्या देवार्चन ॥ शीव भक्ति कथा कीर्तन ॥
वेदमंत्री क्रियाकर्म ॥ ब्रह्मभोजन सदाकाळी ॥ ४ ॥ व्रतबंध यकादशा
वर्षी ॥ विवाह उपवरराजसी ॥ रजशिळा चतुर्थ दिवसी ॥ शुद्ध होणे ५
सिंहासन पंचकलशी ॥ मुगुट मंजिरि घोषी ॥ छत्रे पांचशा भसी ॥
वधूवरा कारणे ॥ ६ ॥ वीरकंकण बाहुबंद ॥ ताउरचरणि प्रसिद्ध ॥
बाहुटा पीतवर्ण उद्धित ॥ नाना वाद्ये ॥ ७ ॥ अश्वासन गजासन ॥ वधू

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

हस्तिणीआसन॥ पुष्पमाळिकाशुंडेधरून॥ अर्पिहास्तिणी॥८॥
सोहोळादीवसपांच॥ मेदमंडपस्थापनासाच॥ त्रितियदीवसिंमातुळ
वधुवरेंआर्च॥ पुजनादिकसंपादी॥९॥ चतुर्थदिवसींउद्यापन॥ सा
रितीलज्यायज्ञ॥ करितीपादप्रक्षाळण॥ वेदमंत्रीं॥१०॥ पंचमदिव
सीबोळवण॥ होयेब्राह्मणभोजन॥ क्षत्रियांसिहाविधर्म॥ सांगित
लाअसे॥११॥ याचियारितीसूर्यवंश॥ सूर्यविष्णुव्रततयांस॥ सूर्य
भक्तिसांग्यवेदमंत्र॥ कर्मनिष्टजे॥१२॥ सदाऋषितयांपुज्य॥ गोत्रें
द्वादशऋषिवाक्य॥ धर्मनिष्ठउपासक॥ विष्णुभक्ती॥१३॥ ऐसानिर्वा
हसांगितला॥ अजामेळ्यासावंशचालिला॥ तोसूर्यवंशवर्णिला
भविष्योत्तरपुराणीं॥१४॥ ॥ अजामेळ १ श्रावण २ शुशुर्मा ३
दक्ष ४ इंद्रसेन ५ महीपाळ ६ विक्रमादित्य ७ सोमभद्र ८ कपिला
क्ष ९ श्रावण १० अजान बाहा ११ धुम्रकेत १२ दुस्यासन १३ श्रीदत्त १४
कामांकुश १५ आदित्य १६ [illegible] बाहु १७ धनंजय १८ विमळ १९ कंदा
र २० वीरभद्र २१ विरुपाक्ष २२ वंकट २३ विश्वपाळ २४ यकापासा
नयेक॥ परंपराचालिली देख॥ पुर्वदीशेराजकवतुक॥ चालतिजाण॥
१॥ विश्वपाळराजापविक्र॥ सूर्यउपासकसत्वंत॥ श्रीभुवनिजगाथ
किर्त॥ जयाचिअसे॥२॥ सोमवंशाचियाकन्या॥ सूर्यवंशासिदेति
आदरेंकरोनियां॥ विवाहलग्नपुण्या॥ चालतअसे॥३॥ क्षत्रिमहाया
रुण॥ जेधनुर्धरविद्यापूर्ण॥ तयांसन्मुखराहेंसकवण॥ जेक्षत्रिब
काळ्य॥४॥ ज्यांचीकिर्तीदिगांतरी॥ वाखाणिलीभविष्योत्तरी॥ तेसू
र्यसोमवंशीक्षत्री॥ चालतिसत्य॥५॥ आतांसोमवंशीचान्टपवर॥
रावविरुपाक्षमहाथोर॥ क्षत्रधर्मीधनुर्धर॥ महासमर्थ॥६॥ तोअस
तांहस्तनापुरी॥ कथाअपुर्वअवधारी॥ जेऋषिवदलावेखरी॥ अनु
पम्य॥७॥ राजकन्यानागरी॥ सुलोचनानामसुंदरी॥ सखियांसम
वतगंगेभितरी॥ क्रीडाकरितहोती॥८॥ जळक्रीडासखियांसमवेत

खळतअसतांगंगेन॥ नवंअपुर्ववर्तलेंतेथ॥ तें आईकाश्रोतेहो॥ ९॥
वीचित्रविर्यभृगुनंदन॥ वह्याछिखळतां आलानदीटाकुन॥ दृष्टिप
डिलेंनिधान॥ सकळलोचनाते॥ १०॥ त्याह्नेपाचारिलेंतयेसी॥ तुं कवण
चिकवणहोसी॥ तेभयाभितवदनेसी॥ राहिलीजाणा॥ ११॥ पुण
वीविचारिभृगुनंदन॥ तुं कवणाचि गकवण॥ तेनबोलेचिवचन
ह्मणोनक्रोधखवळला॥ १२॥ रथाखालेंउतरोनी॥ धावोनधरि
लीतियेचिवेणी॥ वोढोनकाढिलीततक्षणी॥ जळाबाहेरी॥ १३॥
आधिचहोतिनग्न॥ मनिशंकलिदारुण॥ हृदइंस्मरिलापंचवद
न॥ तोततक्षणिपावला॥ १४॥ वस्त्रलेववीलेंअनुपम्य॥ सन्मुख
राहिलात्रिलोचन॥ पुसेक्षत्रियालागुन॥ तुं कवणहोसी॥ १५॥
येरुबोलिलामीभृगुनंदन॥ नावंमाझेंवीचित्रविर्यजाण॥ सूर्यवं
शीन्रपतिपूर्ण॥ जाणसत्य॥ १६॥ ऐकोनितयाचेंउत्तर॥ बोलता
जालाकर्पुरगौर॥ निर्लज्यहोअनिनागर॥ धरिलीमुवां॥ १७॥ तुं न
व्हसिसूर्यवंशीक्षत्री॥ महाअपवित्रदुराचारी॥ निरापराधेंधरिली
नागरी॥ कारेपतिता॥ १८॥ निष्ठुरवाक्यऐकुनी॥ वीचित्रविर्यखोंच
लामनी॥ जेसाघ्रतेंसिंपिलाअग्नी॥ तेसाकोपला॥ १९॥ ह्मणेतुं क
वणहोसी॥ मजपुढांपजाबोलसी॥ पुढांसन्मुखजरिराहासी॥ तरि
वसत्य॥ २०॥ जाईयेथुनित्वरित॥ नाहिंतरिमुकसिप्राणासिअं
ता॥ ह्मणोनवोढितजालात्वरिता॥ तयानागरिसी॥ २१॥ शंभुको
पलादारुण॥ त्रिशुळिहाणितलावीचित्रविर्यजाण॥ हृदइंरुतला
त्रिशुळखउनतरोन॥ तेणेगलावांचरी॥ २२॥ क्षणेकमूर्छनाआली
अष्टदिशाशांकोळली॥ सुर्यासिचिंतावर्तली॥ मगउतरलाआका
शीहुन॥ २३॥ अम्रतदृष्टिविलोकिला॥ वीचित्रवीर्यसावधजाला
धनुष्याहातघातला॥ साहेह्मणोनियां॥ २४॥ वीचित्रवीर्यक्षत्रिदा
रुण॥ संग्रामिप्रवर्तलापंचानन॥ शरवर्षलाअमित्यसंधान महा
देवावरी॥ २५॥ त्रैलोक्यनायकनिवारी॥ वीचित्रवीर्यअचुकसंधा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai.

नकरी ॥ जेसा स्वापदावरि केसरी ॥ तैसा प्रवर्तला ॥ २६ ॥ युद्ध जालें
घोरांदर ॥ पिनाक जिंकिला सत्वर ॥ प्रसन्न जालो नियां कर्पुरगौर ॥ बो
लावचनी ॥ २७ ॥ मग म्हणे वीचित्रविर्य ॥ बोलिला उत्तर ॥ मज अर्पिजे
हे नागर ॥ कलावना ॥ २८ ॥ मग विरूपाक्षासि वृतांत सांगितला ॥
वीचित्रविर्य भेटविला ॥ सोहळा पांच दिवस संपादिला ॥ मग महेन्द्रा गे
ला बैसला सा ॥ २९ ॥ कलावना आणि वीचित्रविर्य ॥ गृहिं आलि वधूव
र्य ॥ अत्युत्सुक खिदेखोनि सौंदर्य ॥ कलावनावे ॥ ३० ॥ वीचित्रवि
र्य १ सुबाहुविर्य २ वैरोचन ३ कपिलाक्ष ४ क
पिलध्वज ५ विमलध्वज ६ शुद्रसेन ७ दुंदुभी ८
विमलार्जुन ९ कुकर्मा १० सार्वभौम ११ वज्रबाहो १२
सुसुपाळ १३ वीरभद्र १४ भद्रसेन १५ ह्रपासेन १६
केशवादित्य १७ सुधर्मा १८ हेमाद्री १९ आसार्जुन २०
देवधर्म २१ वीरधर्म २२ वितीनार्य २३ वीरभद्र २४
सूर्यवंशि वेन्रपवर ॥ जे प्रतापि महाधनुर्धर ॥ नांदति पूर्वदिसे साचार
महाबळादय ॥ १ ॥ क्षेत्रियांमाजि पंचानन ॥ समरंगणी महादारुण
कीर्ति दिगंतरि तयां विजाण ॥ वारवाणिली असे ॥ २ ॥ ते पवित्र पुंण्य
सिळ ॥ अलार्पणि औदार्य केवळ ॥ ज्यांचि कीर्ति परम विमळ ॥ चाल्ल
त असे ॥ ३ ॥ दैत्य निर्दाळुनि समग्र ॥ राज्य भोगिती पवित्र ॥ ज्यांसी
साक्ष श्रीरामचंद्र ॥ सूर्यवंशी ॥ ४ ॥ ॥ दशरथ ॥ १ श्रीराम २
लकुअंकुश ३ भरथ ४ शत्रुघ्न ५ अजानबाहु ६ विम
ळार्जुन ७ सर्वोत्तम ८ महाभोम ९ क्षेत्रिपंचानन ॥ जेना
गवसति कवणा लागुन ॥ ज्यांचि कीर्ति त्रिभुवन ॥ फाकलि असे ॥ ५ ॥
ज्यांहि सोमयाग केला ॥ जिहिं अश्वयाग संपादिला ॥ ज्यांहि नरयाग

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

सांगितला ॥ शास्त्रयुक्त ॥ २ ॥ ज्याहिं पृथ्वि जिंकिली ॥ देत्यकुळें निर्दाळि
ली ॥ जयजयकारें गर्जली ॥ महीजयांसी ॥ ३ ॥ ज्याहि धर्म रक्षिला ॥ देवां
चाबंद सोडिला ॥ आपला धर्म चाल्रता केला ॥ गौब्राह्मण रक्षिले ॥ ४
ज्यावंशी अवतार आले ॥ साक्षांत विष्णु अवतरले ॥ रामकृष्ण प्रवर्तले
जयावंशी ॥ ५ ॥ उत्तम क्षेत्रि दोनी वंशाजाण ॥ आणिती सरा शेषवं
शासुजाण ॥ शेष पाताळिनांदतो आपण ॥ ज्याणे पृथ्वि धरियेली ६
तो शेष सर्वामाजि उत्तम ॥ जयाचा विळासि नारायण ॥ ब्रह्मक्षेत्रि म
हा निपुण ॥ राजाधिराज ॥ ७ ॥ ज्याणे अवतार धरिले ॥ विष्णु सर्वें वि
जें केलें ॥ महिमंडळि राज्य भोगिले ॥ तेकथा पुढें सांगेन ॥ ८ ॥ आतां
शामवंशीचे च्छपवर ॥ जे क्षेत्र आले धनुर्धर ॥ त्याचि गोत्रें प्रवर ॥
सांगेन तिआइका आंता ॥ ९ ॥

				वत्सदाल्भ्य	१	पंचप्रवर	५ पद्मावती
प्रल्हाद	१	त्रीवर	३ योगेश्वरी	कौंडण्य	२	त्रिप्रवर	३ कुमारिका
जमदाग्नि	२	पंचप्रवर	५ येकविरा	पराशर	३	प्रवरसप्त	७ जोगेश्वरी
आत्रि	३	त्रीप्रवर	३ माहेश्वरी	सावन	४	त्रिप्रवर	३ महालक्ष्मी
नारद	४	पंचप्रवर	५ त्वरिता	भारद्वाज	५	त्रीप्रवर	३ वज्राये
वेंकट	५	त्रीप्रवर	३ दुर्गा	कश्यप	६	पंचप्रवर	५ पद्मावती
शुक	६	त्रीप्रवर	३ चंडिका	सारस्वत	७	त्रीप्रवर	३ हरबाये
कण्व	७	त्रीप्रवर	३ काळिका	वेरक्ष	८	पंचप्रवर	५ चोपादेव
कपिल	८	त्रीप्रवर	३ रेणुका	गौतम	९	पंचप्रवर	५ येकविरा
शौनक	९	त्रीप्रवर	३ वज्राय	श्रीपत	१०	त्रिप्रवर	३ चंडिका
वल्कप	१०	पंचप्रवर	५ माहालाये	वशिष्ठ	११	त्रीप्रवर	३ हरउाये
मुद्गल	११	पंचप्रवर	५ माहालाये	नागेश्वर	१२	प्रवरत्रि	७ महाबाये
लोमस	१२	पंचप्रवर	५ कुमारी	वत्स	१३	त्रीप्रवर	३ नारायणी
देवदत्त	१३	त्रीप्रवर	५ काळी	हरिद्र	१४	पंचप्रवर	५ महालाये
शांतन	१४	त्रीप्रवर	३ त्वरिता	त्र्यंबक	१५	पंचप्रवर	५ हरउाये
विरुपाक्ष	१५	त्रीप्रवर	३ बगला	विश्वामित्र	१६	प्रवर	७ ललिता
त्रिपुर	१६	पंचप्रवर	३ दीपिका	अंगिरा			
येकशृंग	१७	त्रीप्रवर	५ क्षेत्री	श्रीचंद्र	१७	त्रिवर	३ माहेश्वरी
				जनार्दन	१९	त्रिप्रवर	३ चंदनदेवी
					१९	त्रिप्रवर	३ माहेश्वरी

नोतोऋषि	१८	त्रीवर	३ लक्ष्मी	भारद्वाज	१८ त्रीवर ३ चंदनदेवी रत्नादें
गंभिर	१९	त्रीवर	३ पार्वती	भृगु	२१ पंचप्रवर ३ माहेश्वरी ५ त्वरित
वसुदेव	२०	त्रीवर	३ दुर्गा	मित्राक्ष	२२ प्रवर ३ चंडदंतिका चंद्राय
कर्पुर	२१	पंचप्रवर	३ वज्राय	कश्यप	२० पंचप्रवर ३ त्वरिता रुद्रायेण
भृगु	२२	त्रीप्रवर	५ वेणु	अंबरुषि	२२ पंचप्रवर ३ वैष्णवी सिंहाये
द्रोपद	२३	त्रीप्रवर	३ पार्वती		२३ त्रीप्रवर ३ रुद्रायणी
शुक्षमण	२४	पंचप्रवर	३ द्रौपदी ललीता		२४ त्रीप्रवर ३ सील्हाय

हेराजे दक्षणदिशे राहिलेयाचि गोत्रें ही गोत्रें शोमवंशास ॥ ६ ॥
लसि गोत्रें सांगितलीं ॥ शोमवंशा वंशावळी ॥ भविष्योत्तरि बोलिली
शेयाद्रिखंडिं जिनीवाजा आहे ॥ ७ ॥ दुसरा निर्वाण ब्रह्मोत्तरखंडीं ॥ तेथ
बोलिले असेउ घडी ॥ जे भविष्योत्तरि कथा बरवी ॥ ये असें बोलिली असे र
ऋषिवाक्ये संपुर्ण ॥ ऐसे कर्णानिवतिश्रवण ॥ ब्रह्मोत्तरखंडि चें निरोपण
कथा अनुपम्य साजिरी ॥ ३ ॥ जैसें व्यासवाक्य उत्तम परीक्षितां हरति
दोषदारुण ॥ भविष्योत्तरिचें निरोपण ॥ जन्मेजय हृदय ॥ ४ ॥ जैसें परी
क्षितिसी श्रवण जाहलें ॥ त्याचे दोष गेले ॥ शोमवंशी उद्धरिले ॥ पूर्वज
तव्हे ॥ ५ ॥ तेहे कथा पवित्र ॥ कलयुगि राहिला साक्षात्कार ॥ शोमवं
शमहासमुद्र ॥ वरादिजहे ॥ ६ ॥ असरव्यसरवें त्सरलोटलें ॥ युगप्र
माणचालिलें ॥ हस्तनापुरि वर्तलें ॥ अपुर्व येक ॥ ७ ॥ हस्तनापुरिरा
जा श्यामकर्ण ॥ शोमवंशी शिक्षित्रिदारुण ॥ वह्याळि खेळत से आपण
कोटिपर्वतितो गेला ॥ ८ ॥ तोंते पर्वति महास्थान ॥ लिंगा हे निजाहे
जाण ॥ कोटितिर्थाचें महिमान ॥ शोभा दारुण शोभते ॥ ९ ॥ नाना
वृक्ष मंडित ॥ पुष्पें सर्वदा घवघवित ॥ तथगुंफा शोभांकित ॥ देखिली
रायें ॥ १० ॥ ते गुंफे माझारी ॥ आसनि बैसलि से सुंदरी ॥ लावण्यरु
पचराचरि ॥ जे अनुपम्य ॥ ११ ॥ ते रायें दृष्टि देखिली ॥ जैसि विद्युल्ल
ताभासली ॥ राया मुर्छना आली ॥ विरहता बाणलि आंगी ॥ १२ ॥

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

क्षणयेकसावधहोउनी॥ रावउतरला अश्वावरोनी॥ सन्मुख उभाराहो
नी॥ विनवों लागला॥१३॥ कवण होसि तूं नागरी॥ सांगे मजासिं झडक
री॥ कवणातु झासाहाकारी॥ हे स्थळी॥१४॥ तुं कवणा विसुंदरा॥
कीं यद्यपिं कुमारा॥ हा निर्धार सत्वरा॥ सांगिजे मज॥१५॥ येरि होती
ध्यानस्त॥ मौन्य प्रकार हृढवंत॥ सुशिळ आचार्यवंत॥ जपमाळिका॥१६॥
राजा विचारि आपुले मनी॥ प्रतिउत्तर न बोले कामिनी॥ राजा विव्हळ
कामबाणी॥ ह्मणे केसें करावें॥१७॥ कीं हे आदिशक्ति महंमाया॥
कीं अपसरा देवलोकिंचिया॥ हे बैसलि असे यावाया॥ कोपे ह्मणोनी॥
१८॥ ऐसा विचार करितां राजयासी॥ दीन गेला अस्तमानासी॥ तेथे जा
ली निसी॥ गुंफे माजी॥१९॥ तवं तिये ध्यान विसर्जिलें॥ दृष्टि राजयातें
देखिलें॥ मग पुसों आदरिलें॥ नयाप्रती॥२०॥ तुं कवणाचा होसि कें
वणें होसे तुं कवणाचा कवण होसी॥ कवण देशींचा नादसी॥ या गुंफे केवि
आलासी॥ कवण परी॥२१॥ येरु ह्मणे मी राजा चंद्रवंशी॥ हस्तनापु
रिनांदतो परियेसी॥ वह्याकि खेळतां गुंफेसी॥ आलों येथ॥२२॥ तुझे
लावण्य देखोनी॥ भुललों असें मी कामबाणी॥ आतांधिन तिआईको
नी॥ अनुसर देई॥२३॥ येरि ह्मणे मी उपवरी॥ भद्राक्ष ऋषिची कन्या
अवधारी॥ तपस्वि ब्रह्मचारी॥ असे येथें॥२४॥ तुं क्षेत्रि मी ब्राह्मणी
हा अधर्म कवि तुझे मनी॥ जे ब्रह्मादिकां अमान्य पुराणी॥ तें केवि घडे २५
॥ भद्राक्ष ऋषि माझा पिता॥ जो तपस्वि सूर्य जैसा तप्तता॥ त्यास्वि मी दुहिता
येथे असे॥२६॥ मज पाहे ऐसा कवण या त्रिभुवनी॥ शापें शोषिन मर्दि
नी॥ तेथ बापुडें तु कायेक्षेत्रि मज लागुनी॥ वरोशाकसी॥२७॥ ऐसे वच
न बोलिली तिक्ष्ण॥ ऐकोन कोपला शामकर्ण॥ जैसा घृतें सिंपिला अग्न
हात घालोन धरिली वेणी॥२८॥ गजबजिली ते सुंदरा॥ हाहाःकार ब्र
वदली अवधारा॥ तापसि महा गंभिरा॥ शाप वदलि दारुण॥२९॥
तुं होसिल अंधक कुब्जु॥ निर्वंश जाईल सहज॥ पुरुषत्व नाहि तुज॥
अमंगळ पापरासी॥३०॥ ऐसे शाप वचन जालें॥ तें तत्क्षणि फळलें

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

उःशापमागोंआदरिलें॥त्यामकपेंतियवेळीं॥३१॥कोटिब्रह्मकोंन्या
उद्यापन॥द्रव्यद्वारिंकन्यादान॥चतुर्विंशवरुषेंयापर्वतिस्थापन॥
वासकरिसी॥३२॥मगनिसीक्रमिली॥सूर्यप्रभाफाकली॥राया
सवकासिसादघाली॥तेआलेततक्षणीं॥३३॥मगराजातेथोन
उचलिला॥सखासनिबैसविला॥हस्तनापुरासिआणिला
अंधकुब्ज॥३४॥आश्चिर्यकेलेंसकळीं॥कायजालेंवनस्थळीं
वृतांतसांगितलासकळी॥प्रधानवर्गासी॥३५॥आईकोनिवृतां
त॥द्विजकुळासिकेलाआमंत्र॥उःशापसांगितलासर्वोप्रत॥
ऋषिकंन्येचा॥३६॥जेथेकंन्याअसेउपवरी॥त्याणेंद्रव्यन्यावेंम
दिरी॥पुंण्यमजलागिअवधारी॥दिधलेंसाद्विज॥३७॥यापरि
कोटिउद्यापनेकेली॥रायासिद्रष्टआली॥मगप्रयाणाउतावळि
केली॥राय॥३८॥प्रयाणकेलेंकोटिपर्वतीं॥प्रधानासमवेतविप्र
मूर्ती॥जावोनराहिलेपर्वतीं॥चतुर्विंशवरुषें॥३९॥तेथदेवालय
बांधिलें॥कोटियज्ञकेलें॥रायाचेंशरिरदृढजालें॥दिव्यरुप॥४०
मगउःशापजाला॥कुळिपुत्रउपजला॥नांवेंकाळकोटठेविलाजाला
रायेंतयाचें॥४१॥त्याकाळकोटापासुन॥वंशराष्ट्रीपावलाजाण॥
तेसमुळसांगेन॥आईकाआतां॥४२॥ काळकोट १ वृ
तांतकाळ २ देवदत्त ३ अयाती ४ कपिलाक्ष ५
लक्षमण ६ वीरभद्र ७ द्वारकाभीम ८ केदार ९
कपीलाक्ष १० विरुपाक्ष ११ सोमदत्त १२ भद्राक्ष १३
चंद्रसेन १४ हेमवंत १५ बळिभद्र १६ अर्जुनं १७ अंकुश १८
ताम्रध्वज १९ नीळध्वज २० उग्रसेन २१ विश्वपाळ २२ देवगि
री २३ इंद्रसेन २४ ईतुकेराजेनांदलेनवकोटिपर्वतीं॥कथावर्त
लिपुणतीं॥तेंआईकाविश्रांती॥ऋषिवाक्यें॥१॥त्याचिपरंपराचा
लिली तेथ॥पुढेंकथावर्तलिसत्य॥तेआईका॥॥इंद्रसेनराजात

"Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

थिचा ॥ प्रतापिधनुर्धरसाचा ॥ धार्मिष्टबोलणेसत्यवाचा ॥ सदाश्रुती ॥ २
नांदतांनवकोटिपर्वती ॥ कथावर्तल्लिपुणती ॥ तेऐकाविश्रोती ॥ ऋषि
वाक्ये ॥ ३ ॥ उज्जनिनगरिचानृपवर ॥ शांतनादित्यधनुर्धर ॥ धार्मिष्ट
महाथोर ॥ दानसूरप्रतापितो ॥ ४ ॥ नांदतांउज्जनिनगरी ॥ कंन्याअ
सतयाचित्रुपवरी ॥ नावेंपभावतिसुंदरी ॥ नागराते ॥ ५ ॥ स्वयंवरमां
डिलेंतियेचें ॥ राजेमिळालेदेशोदेशींचे ॥ इंद्रशेनस्वयंवराते ॥ गेलाते
थे ॥ ६ ॥ शांतनादित्येंपणबांधिला ॥ वज्रविंदुअसेउभारिला ॥ जो
तिक्ष्णशरिभंगिलतयाला ॥ कंन्याआणिराज्य ॥ ७ ॥ ऐसापणदुर्घट ॥
रावपाहातिसकळिक ॥ यकमेकांचिवारदेख ॥ मांजल्लातेथे ॥ ८ ॥ ऐसेंअस
तांतयास्थानी ॥ रावइंद्रशेनबोलेवचनी ॥ नीविर्यहोताआस्ललागुनी
अपेशअसे ॥ ९ ॥ श्रोमवंस्थिआलासिउत्पती ॥ ज्याचीयुगांतरिकिर्ती
तेआलिधर्ममुर्ती ॥ वायेआलाप्रतिसांगताहे ॥ १० ॥ क्षणनलगतांव
ज्रविंदुभंगु ॥ केंभुगोळपालथावालु ॥ आज्ञाघेउनिकल्हकुं ॥ गेलाते
थे ॥ ११ ॥ प्रथमबाणिविंदुभंगिला ॥ दुसराबाणकोठेंपुसताजाला
तेंदेखोनिसंतोषला ॥ शांतनादित्य ॥ १२ ॥ हस्तिणिधावोनआली ॥ मा
ळकंठिघातली ॥ दंदुभिपुष्पवृष्टिकेली ॥ वगरहोउनियां ॥ १३ ॥ ॐपुण्या
वेदमंत्रेजालें ॥ नानावाद्यंवाजोंलागलें ॥ राज्यसर्वअर्पिलें ॥ रायाचंद्र
सेनासी ॥ १४ ॥ सोहळासंपादिला आनंद ॥ दानेवांटिलीअगाधे ॥ राज्य
करितीस्वानंदें ॥ शांतनादित्यआणिइंद्रशेन ॥ १५ ॥ तेथइंद्रशेनाचिपरंप
रा ॥ उज्जनिनगरिअवधारा ॥ तेसांगतोंसविस्तरा ॥ आइकाश्रोते ॥ १६ ॥

इंद्रसेन १ चंद्रशेन २ रामसेन ३ महिंद्र ४ पुरंद्र ५ प्रता
पसेन ६ नीळसेन ७ गंधर्वसेन ८ सोभद्र ९ पुरंदर १०
इंद्रसेन ११ गंधर्वसेन १२ दीनमुर्तिराजागंधर्वसेन ॥ नांदतां
उज्जनिनगरिजाण ॥ कथावर्तलिगहन ॥ तेआइकाआतां ॥ १७ ॥
कोणेयेकेदिवसी ॥ राजागेलापारधिसी ॥ वनिहिंडतांतयासी ॥ अपुर्व

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com